Lietuvos Respublikos ambasada Kroatijos Respublikoje, Juodkalnijai, Kosovo Respublikai ir Šiaurės Makedonijos Respublikai

Aktualios ekonominės informacijos suvestinė

2026 m. sausio mėn.

Data	Pateikiamos informacijos apibendrinimas	Informacijos šaltinis
Bendra ekonominė informacija		
01-07	**Kroatijos infliacija 2025 m. gruodį toliau mažėjo: pagal Valstybinės statistikos tarnybos duomenis, augimas gruodį, palyginti su praėjusių metų tuo pačiu laikotarpiu, buvo 3,3 %, o kainos, palyginti su lapkričiu, sumažėjo 0,4 %.** Eurostato duomenimis, infliacija siekė 3,8 %. Kroatija užėmė ketvirtą vietą euro zonoje, kurioje vidurkis buvo 2 %. Ministras Pirmininkas Andrej Plenković sakė, kad gruodžio mėn. infliacija buvo mažiausia per aštuonis mėnesius, o vidutinė infliacija 2025 m. siekė 3,7 %.	Inflacija u prosincu usporila na 3,3 posto - HRT
01-13	**Pasaulio banko pasaulio ekonomikos perspektyvų ataskaitoje prognozuojama, kad 2026 m. Kroatijos ekonomika augs 2,9 %, tai yra šiek tiek lėčiau nei 2025 m. (3,1 %).** Tikimasi, kad 2027 m. augimas dar labiau sulėtės iki 2,7 %, tai šiek tiek mažiau nei anksčiau prognozuota, bet vis dar viršija Vidurio Europos vidurkį. Nors tikimasi, kad Kroatija išlaikys augimo tempą, Pasaulio bankas įspėja, kad pasaulinės prekybos įtampa ir reguliavimo neapibrėžtumas kelia riziką jos atvirai, nuo prekybos priklausomai ekonomikai.	Hrvatsko gospodarstvo rastom u 2026. uz bok Bugarskoj - HRT
01-15	**2025 m. Kroatijos eksportas padidėjo 5 % ir viršijo 23 mlrd. eurų, o didžiausią augimą lėmė ES rinkos.** Pagrindinės rinkos buvo Vokietija (+13 %), Slovėnija (+12,3 %) ir Italija (+6,6 %). Vokietija importavo elektros transformatorius (159 mln. eurų), elektros baterijas (52 mln. eurų) kabelius (151 mln. eurų), avalynę (93 mln. eurų), vaistus (44 mln. eurų), surenkamuosius pastatus (62 mln. eurų), šokolado produktus (84 mln. eurų), o Italija daugiausia pirko žaliavas ir mažai perdirbtas prekes. Slovėnija importavo SGD (120 mln. eurų), elektros energiją (98 mln. eurų) ir kabelius (174 mln. eurų). Eksporte į JAV dominavo vaistai (127 mln. eurų), elektros transformatoriai (90 mln. eurų) ir ginklai (68 mln. eurų). Išaugo eksportas į rusiją, augimą skatino farmacijos produktai.	Croatian Exports Record Positive Results in 2025 - Total Croatia

01-16	**Kroatijos darbdavių asociacija (HUP) paragino Vyriausybę panaikinti mažmeninių kainų ribas ir persvarstyti apribojimus dirbti sekmadieniais, teigdama, kad infliacijos spaudimo sumažėjimas daro tokias administracines priemones nereikalingas**. HUP įspėjo, kad ilgalaikis kainų kontrolės taikymas gali sukelti vėlesnį kainų šuolį. Asociacija paragino pereiti prie produktyvumu grindžiamo darbo užmokesčio augimo, tikslinės socialinės paramos, mokesčių lengvatų ir priemonių, skirtų vidaus gamybai skatinti, kaip tvaresnių būdų infliacijai pažaboti.	HUP: Inflacija popušta, vrijeme je za ukidanje ograničenja cijena
01-18	**Naujame Pasaulio banko „Business Ready“ (B-Ready) reitinge Kroatija pateko į TOP 10 verslui palankiausių šalių iš 101, daugiausia dėl aukštos reguliavimo kokybės, nuspėjamumo ir pažangių skaitmeninių viešųjų paslaugų**. Tačiau ataskaitoje taip pat nurodyta pagrindinė silpnoji vieta – didelis atotrūkis tarp gerai parengtų taisyklių ir jų praktinio įgyvendinimo, ypač verslo procedūrų ir teismų veiksmingumo srityse. Analizėje pažymima, kad 9-tą vietą užėmusios Kroatijos reitingo pagerėjimas atspindi platesnę „B-Ready“ metodiką, palyginti su ankstesniu „Doing Business“ indeksu, o ne staigų verslo sąlygų pasikeitimą.	Jutarnji list - Hrvatska ušla u top 10 država po poslovanju
01-19	**Kroatijos opozicija ir Kroatijos žemės ūkio rūmai (HPK) teigia, kad naujai pasirašyta ES ir MERCOSUR prekybos sutartis gali pakenkti Kroatijos žemės ūkiui, maisto saugai ir kaimo plėtrai**. Opozicinės partijos SDP atstovai teigia, kad sutartis Kroatijos ūkininkams kelia konkurencijos iš MERCOSUR gamintojų, kurie veikia pagal žemesnius aplinkos ir sveikatos standartus, grėsmę, taip pat didina spaudimą mažiems ir vidutiniams ūkiams bei pagrindiniams sektoriams. HPK teigė, kad Kroatijos ūkininkai greičiausiai gaus labai mažai naudos iš šio susitarimo ir paragino imtis kompensacinių priemonių ES lygmeniu.	SDP: Sporazum EU - Mercosur prijeti hrvatskoj poljoprivredi i sigurnosti hrane - HRT
01-19	**Kroatijos nacionalinio banko valdytojas Boris Vujčić buvo paskirtas Europos centrinio banko pirmininko pavaduotoju**. Jį sausio 19 d. išrinko euro zonos finansų ministrai per Eurogrupės susitikimą Briuselyje. B. Vujčić surinko reikiamą kvalifikuotą balsų daugumą, įveikęs penkis kitus kandidatus, ir pradės eiti pareigas birželio 1 d., pakeisdamas ispaną Luis de Guindos.	HRT: Croatian central bank governor Boris Vujčić named ECB Vice-President
01-26	**Ministras Pirmininko pavaduotojas ir finansų ministras Marko Primorac palieka Kroatijos vyriausybę ir nuo kovo 1 d. taps Europos investicijų banko (EIB) viceprezidentu.** Tai bus pirmas kartas, kai Kroatija užims šį postą pagal ES rotacijos sistemą. Naujuoju ministru skiriamas buvęs ekonomikos ir tvaraus vystymosi ministras ir dabartinis Kroatijos nacionalinio banko vicepirmininkas	Jutarnji list - Ministar Marko Primorac napušta Vladu VIDEO Plenković: Prihvatio je poziv da se vrati u Vladin tim, riječ je o

	Tomislav Ćorić. Tikimasi, kad M. Primorac paskyrimas dar labiau sustiprins Kroatijos pozicijas Europos finansinėse institucijose.	čovjeku s velikim iskustvom - Večernji.hr
01-28	**Kroatija ir Pasaulio bankas pasirašė 100 mln. EUR paskolos sutartį, skirtą stiprinti pasirengimą nelaimėms ir institucinį, finansinį bei socialinį atsparumą, kad būtų galima greitai gauti lėšų ekstremaliose situacijose ir geriau valdyti su nelaimėmis susijusius fiskalinius padarinius.** Ši trejų metų trukmės priemonė, pirmoji tokio tipo Kroatijoje, remia infrastruktūros ir pagrindinių sektorių reformas, skatina draudimą nuo nelaimių rizikos ir leidžia greitai perskirstyti lėšas atstatymui, padėdama gerinti reagavimą į ekstremalias situacijas ir apsaugoti pažeidžiamas gyventojų grupes.	Hrvatskoj zajam Svjetske banke od 100 mil. eura - HRT
Energetika, transportas, susisiekimas, klimato kaita, žaliosios technologijos		
01-19	**Kroatijos Ministras Pirmininkas Andrej Plenković pareiškė, kad Vengrijos įmonės MOL susitarimas perimti Serbijos NIS iš „Gazprom Neft“ artimiausiu laikotarpiu turės teigiamą poveikį Kroatijos JANAF naftotiekiui.** Pasak jo, panaikinus JAV sankcijas NIS, bus galima atnaujinti ne rusijos naftos transportavimą per JANAF. Tačiau jis pripažino, kad ilgalaikės pasekmės lieka neaiškios ir reikės derybų su MOL ir Vengrija. Energetikos ekspertai taip pat įspėjo, kad nors JANAF gali gauti naudos trumpuoju laikotarpiu, Rijekos naftos perdirbimo gamyklos ateitis didžiąja dalimi priklauso nuo MOL strateginių sprendimų.	Plenković: Odbor bez vladajućih ako ne bude dogovora o sucima - HRT
01-27	**Ekonomikos ministras Ante Šušnjar energetikos konferencijoje sausio 27 dieną pareiškė, kad per pastarąjį dešimtmetį atsinaujinančiosios energijos skatinimui išleisti daugiau nei 4 mlrd. EUR nesuteikė laukiamų rezultatų dėl prasto planavimo, skubotų skatinimo schemų ir elektros tinklo nepriežiūros**. Visgi, pasak jo, investicijos nebuvo veltui, nes buvo pastatyti nauji pajėgumai. Ministras taip pat paskelbė apie pažangą dujų jungčių su Bosnija ir Hercegovina bei Serbija srityje. JAV ambasadorė Kroatijoje Nicole McGraw konferencijoje pabrėžė Kroatijos SGD terminalo Krke svarbą ir Kroatijos siekį tapti regioniniu energetikos centru. Pasak jos, tai suteikia tvirtą pagrindą plėsti bendradarbiavimą su JAV įmonėmis ir stiprinti regioninį energetinį saugumą.	Šušnjar: Poticaji za obnovljive izvore veliki, ali nisu donijeli željeni rezultat - HRT
01-27	**Kroatijos bendrovė JANAF investuos iki 43,68 mln. eurų į angliavandenilių žvalgymą ir gavybą Kazachstane**. JANAF investuos į bendrovės „Geoenergija Razvoj“, įsteigtos kartu su Kroatijos angliavandenilių agentūra, akcijų įsigijimą, siekdama finansuoti angliavandenilių žvalgymą ir gavybą Kazachstano Šygys telkinyje, bendradarbiaudama su Kazachstano „KazMunayGas“. Tai yra dalis	Janaf ulaže u tvrtku koja će voditi projekt eksploatacije ugljikovodika u Kazahstanu

	JANAF strategijos, kuria siekiama diversifikuoti veiklą ir stiprinti ilgalaikį stabilumą bei augimą sudėtingomis rinkos ir geopolitinėmis sąlygomis.	
Moksliniai tyrimai, eksperimentinė plėtra ir inovacijos		
01-02	**2025 m. Kroatijoje dirbtinis intelektas (DI) perėjo nuo populiarumo bangos prie praktinio pritaikymo: 45 % įmonių jį aktyviai naudojo, o 70 % laikė jį konkurenciniu pranašumu.** Vietos įmonės dėl ribotų finansinių ir mokslinių pajėgumų sutelkė dėmesį į nišinį, operacinį taikymą, o ne į didelių pagrindinių modelių kūrimą. Pastebimi DI pritaikymo pavyzdžiai yra DI balso asistentai bankininkystės ir telekomunikacijų srityse, tinklo optimizavimas ir viešbučių analitika daugiausia IT, finansų ir telekomunikacijų sektoriuose. Ekspertai pabrėžia, kad Kroatija gauna naudos iš DI, tačiau rizikuoja prarasti technologinį suverenumą, nes priklauso nuo užsienio modelių.	Jutarnji list - A deep transformation of the world economy is happening right now, where is Croatia in all this? 'We are losing technological sovereignty'
Gynybos pramonė		
01-17	**Europos Komisija patvirtino 1,7 mlrd. eurų SAFE gynybos dotaciją Kroatijai, kuri leis Kroatijos ginkluotosioms pajėgoms modernizuoti karinę įrangą**. Šios lėšos bus skirtos 44 tankų „Leopard 2A8“, 18 savaeigių haubicų „Caesar“, 420 sunkiųjų sunkvežimių „TATRA“ ir priešdroninių sistemų „SKYctrl“ įsigijimui. Apie 250 mln. eurų bus padengta iš Kroatijos valstybės biudžeto. Dotacijos sąlygos dar nėra galutinai suderintos, tačiau tikimasi, kad jos apims mažą palūkanų normą, ilgą atidėjimo laikotarpį ir pratęstą grąžinimo terminą, o pirminiai išmokėjimai galėtų prasidėti kovo mėnesį.	Jutarnji list - Odobrila Europska komisija: Hrvatskoj stižu tenkovi, haubice, teretnjaci... povijesni plan težak je čak 1,7 milijardi eura! Imamo detalje
01-26	**JAV gynybos bendrovės „Leidos Gibbs & Cox“, „Lockheed Martin“ ir „GE Aerospace“ susitiko su Kroatijos laivų statyklų atstovais Kroatijos prekybos rūmuose, kad aptartų bendradarbiavimą statant daugiafunkces korvetes Kroatijos kariniam jūrų laivynui.** Pažymima, kad susitikimo tikslas – stiprinti JAV ir Kroatijos pramoninį ir gynybos bendradarbiavimą per technologijų perdavimą, Kroatijos įmonių įtraukimą į pasaulines tiekimo grandines ir ilgalaikį gebėjimų stiprinimą.	Hrvatske i američke tvrtke o mogućnosti suradnje na izgradnji ratnog broda - HRT
Juodkalnija		
01-09	**Ministras Pirmininkas Milojko Spajić paskelbė, kad Juodkalnija planuoja pastatyti pirmąją centralizuotą atliekų deginimo jėgainę, kuri gamintų iki 50 MW atsinaujinančios energijos ir užtikrintų tvarų atliekų tvarkymą.** Po susitikimo su Japonijos bendrovės „Itochu“ atstovais M. Spajić sakė, kad visos šalies mastu atliekamas galimybių tyrimas turėtų būti baigtas iki kovo pabaigos, po to projektas bus įgyvendintas viešojo ir privačiojo sektorių partnerystės pagrindu. „Itochu“ pareiškė	Spajić: Podgorica to get a modern waste-to-energy plant

	susidomėjimą dalyvauti projekte, pabrėždama Juodkalnijos potencialą modernių atliekų tvarkymo ir atsinaujinančios energijos projektų srityje.	
01-14	**Abu Dabyje įsikūrusi atsinaujinančiosios energijos plėtros bendrovė „Masdar“ ir Juodkalnijos valstybės energetikos įmonė EPCG tirs bendros partnerystės galimybes.** Partnerystė apimtų saulės, vėjo, vandens energijos, baterinio saugojimo ir hibridinius sprendimus. Bendradarbiavimu bus siekiama išplėsti gamybos pajėgumus, modernizuoti esamus išteklius ir sustiprinti elektros eksportą į Pietryčių Europą, naudojant Juodkalnijos povandeninį tinklą su Italija. „Masdar“ ir EPCG pasirašė susitarimą dėl bendros įmonės steigimo įvertinimo.	Montenegro's EPCG and Masdar to explore joint venture for renewables | Reuters
01-15	**Juodkalnijos Vyriausybė per valstybinę įmonę „Monteput“ pasirinko konsorciumą „POWERCHINA Ltd.–STECOL–PCCD“ suprojektuoti ir pastatyti antrąjį Bar–Boljare greitkelio ruožą, jungiantį Mateševo ir Andrijevicą**. Sutarties vertė – 693,97 mln. eurų, ją finansuos 200 mln. eurų Europos rekonstrukcijos ir plėtros banko (EBRD) paskola ir 150 mln. eurų ES dotacija. Buvo svarstomi trys pasiūlymai, iš kurių POWERCHINA konsorciumas pasiūlė mažiausią kainą. Rangovas dabar pradės projektavimo ir parengiamuosius statybos darbus.	Contractor selected for the construction of the second section of the highway
01-15	**Europos Tarybos kovos su pinigų plovimu priežiūros institucija MONEYVAL pranešė apie reikšmingą pažangą Juodkalnijos kovoje su pinigų plovimu ir terorizmo finansavimu**. Juodkalnija pagerino šalies reitingus pagal daugelį Finansinių veiksmų darbo grupės (FATF) rekomendacijų. Šalis dabar vertinama kaip iš esmės atitinkanti 31 iš 40 FATF standartų ir iš dalies atitinkanti septynis, o nė vienas standartas nebuvo įvertintas kaip neatitinkantis.	Montenegro has significantly improved measures to combat money laundering
01-17	**Juodkalnijos Europos reikalų ministerija paskelbė, kad, pateikus trečiąją pusmetinę ataskaitą pagal ES reformų ir augimo priemonę, šalis tikisi gauti papildomus 55 mln. EUR iš ES augimo plano.** Ataskaitoje stebima Juodkalnijos 2024–2027 m. reformų darbotvarkės, kuri yra pagrindinis ES Vakarų Balkanų augimo plano mechanizmas, pažanga. Iki šiol Juodkalnija visiškai įgyvendino 24 iš 45 reformų etapų ir iš dalies įgyvendino likusius 21.	Montenegro expecting another €55 million from the EU Growth Plan - CdM
01-20	**Juodkalnijos Ministras Pirmininkas Milojko Spajić Davose su Kataro finansų ministru Ali bin Ahmed Al Kuwari aptarė ekonominio bendradarbiavimo stiprinimą, įskaitant investicinių ryšių gilinimą ir tiesioginių skrydžių galimybę**. Derybose buvo aptartas glaudesnis bendradarbiavimas su Kataro investicinėmis institucijomis, verslo forumų planai, vykstantis darbas dėl dvigubo	Direct flights and investments: Spajić agreed on stronger cooperation with Qatar

	apmokestinimo išvengimo ir investicijų apsaugos susitarimų bei Kataro dalyvavimo Juodkalnijos infrastruktūros projektuose galimybės.	
01-29	**Sausio 26 d. Juodkalnijos (taip pat Bosnijos ir Hercegovinos, Serbijos, Šiaurės Makedonijos) sunkvežimių vairuotojai pradėjo sienų blokadas, protestuodami prieš ES taisykles, ribojančias jų buvimą Šengeno erdvėje ir naują Europos įvažiavimo/išvažiavimo sistemą (EES).** Protestai sutrikdė krovinių gabenimą beveik keturias dienas. Vairuotojai teigė, kad naujos taisyklės didina administracinę naštą ir mažina konkurencingumą. Sausio 29 d. Juodkalnijos vairuotojai sustabdė blokadas po to kai Europos Komisija sutiko svarstyti profesinių vairuotojų buvimo trukmės klausimus ir kitus reikalavimus, nors degalų akcizo klausimai liko neišspręsti. Komisija pabrėžė, kad EES taisyklės nepakeičia esamų Šengeno buvimo apribojimų ir ieškoma praktinių sprendimų trečiųjų šalių specialistams. ES planuoja bendradarbiauti su valstybėmis narėmis, siekdama rasti praktinius sprendimus ir parengti galimus teisės aktus, kuriais būtų įformintas vežėjų trumpalaikio buvimo pratęsimas.	Montenegrin truck drivers end the blockades of the border terminals
Kosovas		
01-13	**2025 m. vartotojų kainos Kosove, palyginti su 2024 m., padidėjo 3,9 %.** Gruodžio mėn. jos padidėjo 5,3 %, palyginti su tuo pačiu laikotarpiu praėjusiais metais. Didžiausias kilimas buvo užfiksuotas vaisių (19 %), elektros energijos (18,3 %), transporto paslaugų (14–18 %), mėsos (14,4 %), kietojo kuro (13,1 %) kainose, o degalai atpigo. Infliaciją didžia dalimi lemia maisto ir energijos kainos. Kosovo centrinis bankas prognozuoja, kad 2026 m. infliacija bus 3,4 %, TVF prognozėse – 3,5 %.	In 2025, prices increased by 3.9%, November and December the "most expensive" months - KOHA.net
01-14	**Pasaulio banko paskelbtoje naujausioje pasaulio ekonomikos perspektyvų ataskaitoje 2025 m. Kosovo realusis BVP augimas – 3,8 %, o 2026 m. augimas turėtų išlikti toks pat – 3,8 %.** Pabrėžiama, kad tai būtų didžiausias augimas regione, nes Albanijos augimas turėtų siekti 3,5 %, o Juodkalnijos – 3,2 %, Bosnijos ir Hercegovinos, Šiaurės Makedonijos ir Serbijos – 3 %.	World Bank keeps Kosovo's 2026 GDP growth projection at 3.8% | Kosovo Economy News | SeeNews
01-14	**Kosovo perdavimo sistemos ir rinkos operatorius (KOSTT) įspėjo, kad dėl didelio neatitikimo tarp numatyto ir faktinio elektros energijos suvartojimo gali prireikti sumažinti elektros energijos tiekimą**. Nepaisant balansavimo paslaugų ir dienos aukcionų aktyvinimo, skirtumas tebėra per didelis, kad būtų galima visiškai stabilizuoti sistemą. KOSTT pabrėžė, kad bet kokie apkrovos apribojimai bus taikomi pagal poreikį, siekiant apsaugoti tinklo vientisumą, o normalus tiekimas bus atkurtas, kai tik situacija stabilizuosis. Opozicija kritikuoja Vyriausybę dėl Kosove besitęsiančios	KOSTT warns of power cuts, some neighborhoods without power for more than an hour - Telegraph PDK accuses Kurti Government for energy crisis, Mustafa: We will initiate an investigative commission - Telegraph

	energetikos krizės, pabrėždama dažnus elektros tiekimo nutraukimus, dideles elektros sąnaudas, priklausomybę nuo importo.	
01-15	**ES patvirtino, kad Kosovui bus skirta daugiau kaip 400 mln. EUR finansinė parama, panaikinus ribojamąsias priemones.** 2025 m. gruodžio mėn. jau buvo išmokėta apie 216 mln. EUR, Tikimasi, kad 2026 m. pradžioje bus išmokėta dar 205 mln. eurų, o visiškas priemonių panaikinimas numatomas artimiausiomis savaitėmis.	The lifting of measures by the European Union begins, over 400 million euros in support for Kosovo are allocated - Balkanweb.com - News24
01-18	**Kosove įsikūręs dronų gamintojas Ridvan Aliu teigia, kad sėkmingai išbandė droną „Skifteri K1“, kuris gali smogti taikiniams, esantiems už daugiau nei 1000 kilometrų. Visgi, Kosovo gynybos ministerija teigia neturinti informacijos, patvirtinančios drono „Skifteri K1“ gamybą, bandymus ar galimybes.** Ministerija pareiškė, kad ji nėra patvirtinusi ar aptarusi tokio drono. Saugumo šaltiniai, analitikai ir žiniasklaida išreiškė abejones dėl drono kilmės, teisėtumo, skaidrumo ir netgi paskelbto bandymo vaizdo įrašo autentiškumo.	Kosovo's "Skifteri" drone tested, footage from the strike with a range of up to a thousand kilometers - Telegraph Koha: The Ministry of Defense states that there is no information about the production of the Soko K1 drone - KoSSev
01-28	**Regioninių vežėjų, protestavusių prieš naująją ES įvažiavimo ir išvažiavimo sistemą, vykdytos sienų blokados sutrikdė tranzito maršrutus, kuriais Kosovas importuoja ir eksportuoja prekes.** Nors Kosovas nedalyvavo proteste, verslo atstovai ir ekspertai įspėjo, kad dėl vėlavimų gali padidėti produktų kainos ir nukentėti vartotojai, nes šalis labai priklausoma nuo importo. Kosovo institucijos buvo raginamos įvesti laikinas apsaugos priemones, remti vietinę gamybą ir mažinti pažeidžiamumą išorės krizėms.	Border blockade increases fears of rising product prices in Kosovo

Rengėjai:

Lietuvos Respublikos ambasados Kroatijoje pirmoji sekretorė Monika Burkauskienė, +385 1 644 77 85, monika.burkauskiene@urm.lt